

אם אינך רואה מייל זה לחץ כאן

14.1.2021

חברות וחברים יקרים,

תיקון 223 לחוק הביטוח הלאומי בעניין דמי לידה בזמן משבר הקורונה

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 223 – הוראת שעה), התשפ"א-2021 פורסם ברשומות ביום 12.1.2021 ובא לתקן, בהוראת שעה, עוולות שיצר משבר הקורונה הקשורות להיריון, לידה, אימוץ, פונדקאות ואומנה.

עוד עוול שתוקן על ידי הביטוח הלאומי לנשים שנפגעה הכנסתן בשל הקורונה (ללא צורך בתיקון חקיקה) - הביטוח הלאומי הבהיר ללשכה כי תקנות האימהות לעניין השלמות שכר חלות על מי שנפגעה הכנסתה בשל הקורונה.

להבהרות שהתקבלו מתחום אימהות בביטוח הלאומי לעניין היום הקובע ולעניין השלמת שכר לעובדת שכירה שהכנסתה נפגעה בשל משבר הקורונה לפי החוק טרם תיקון 223 לחוק לחצו כאן.

המשך קריאה מועילה.

בברכה,

אורנה צח-גלרט, רו"ח
יו"ר ועדת הקשר עם המוסד
לביטוח לאומי

תיקון 223 לחוק הביטוח הלאומי - הוראת שעה

נשים שהופסקה עבודתן בתחילת משבר הקורונה, לא חזרו לעבוד, מקבלות דמי אבטלה ואמורות ללדת בחודש ינואר 2021 ואילך, ללא התיקון בחוק לא היו יכולות לקבל דמי לידה ויפסיקו לקבל דמי אבטלה החל מיום הלידה, אם עברו 10 חודשים מהיום שבו הופסקה עבודתן, כי לא היה להן יום קובע לזכאות לגמלאות דמי לידה והורות.

הן לא יוכלו לקבל דמי אבטלה כי בתקופת חופשת הלידה לאף מעסיק אסור להעסיק אותן לפי חוק עבודת נשים, ולכן הן אינן בגדר מובטלות. התיקון לחוק הוסיף גם זכאות של נשים לחלף דמי אבטלה אם אין להן בשל משבר הקורונה זכאות לדמי לידה של 15 שבועות.

נשים עצמאיות בהיריון, שאמורות ללדת החל מהיום האחרון של ינואר 2021 ואילך והכנסתן בשנים 2020 ו-2021 נפגעה קשות בשל משבר הקורונה, הבסיס לדמי הלידה יהיה הרבעון שלפני הלידה שיכלול את השנים 2021 ו-2020 שבהן ההכנסה נפגעה. תיקון 223 לחוק קבע שיש לבחון גם את ההכנסה בשנת 2019 כבסיס אפשרי לדמי הלידה, ככל שהוא מטיב עם היולדת.

תיקון 223 בתוקף עד תום התקופה הקובעת כהוראת שעה, אך לא לאחר 31.12.2021. המוסד לביטוח לאומי קיבל זמן התארגנות של חודשיים ולכן התשלומים מכוח תיקון 223 לחוק לא ישולמו לפני 12.3.2021.

היום הקובע - היום הקובע הוא היום שבו הפסיקה העובדת את עבודתה בהיותה בהיריון, כשמתקיימים התנאים שבגינם היא זכאית לדמי לידה.

היום הקובע לפי תיקון 223 הוא היום שבו הפסיקה המבוטחת לעבוד לאחרונה, אם מתקיימים בה התנאים שבסעיף:

1. היא ילדה בתקופה מיום 1.8.2020 ועד תום התקופה הקובעת.
2. היא אינה זכאית לדמי לידה משום שאין לה יום קובע לפי החוק טרום תיקון 223.
3. היא הייתה זכאית לדמי אבטלה בתכופ לפני יום הלידה.

תקופת דמי לידה בתשלום - בלידה רגילה – מי שצברה תקופת עבודה (או תקופות משלימות) של 10 חודשים מתוך 14 חודשים שלפני היום הקובע (או 15 חודשים מתוך 22 חודשים) – תקבל גמלה מלאה של 15 שבועות.

מי שצברה רק 6 חודשים כנ"ל מתוך 14 חודשים שלפני היום הקובע – זכאית לגמלה חלקית של 8 שבועות.

תקופות ארוכות יותר מ-15 שבועות – מי שילדה תאומים או יותר בלידה אחת, או שהיא או התינוק אושפזו בזמן חופשת הלידה, תקבל בתנאים שנקבעו תשלום לתקופה ארוכה יותר.

תשלום ליולדת חלף דמי אבטלה (לרבות הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה) - במסגרת תיקון 223 לחוק הביטוח הלאומי, נקבע כי מבוטחת שילדה בתקופה מיום 1.3.2020 ועד תום התקופה הקובעת, והייתה זכאית לדמי אבטלה בתכופ לפני יום הלידה, תהיה זכאית בתקופה שעד תום 15 שבועות מיום הלידה, לתשלום בשיעור השווה לדמי האבטלה שהיו משולמים לה אילולא ילדה (אלא אם היא מקבלת בתקופה הזאת דמי לידה).

מדובר בתשלום בגובה דמי אבטלה לנשים שבשל משבר הקורונה אינן זכאיות לתשלום דמי הלידה בכל התקופה של 15 שבועות שלאחר הלידה וקיבלו לפני הלידה דמי אבטלה.

חישוב הבסיס לדמי לידה וגמלה לשמירת היריון לעובדת עצמאית

לפי סעיף 54 לחוק הביטוח הלאומי, הבסיס לחישוב דמי הלידה ליום הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת המבוטחת, ברבע השנה שקדם ליום הקובע, בתשעים. סעיף 54(ב) לחוק מגדיר "הכנסה" לעניין הסעיף. סעיף 54(ב)(2) לחוק מגדיר את ההכנסה בעובדת עצמאית.

הכנסת העובדת העצמאית לעניין חישוב דמי הלידה וגמלה לשמירת היריון לפני תיקון מספר 176 לחוק הביטוח הלאומי הייתה ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע השנה שקדם ליום הקובע (להלן: "השנה הקובעת").

על פי תיקון מספר 176 לחוק, מחושבים דמי הלידה וגמלה לשמירת היריון של "עובדת עצמאית" שהיום הקובע שלה בתאריך 27.4.2016 ואילך, לפי בסיס ההכנסה בשומה הגבוהה יותר שבין השומה של השנה הקובעת לבין השנה שקדמה לה.

על פי תיקון 223 לחוק הביטוח הלאומי, לעניין עובדת עצמאית שילדה בתקופה שמיום 1.8.2020 ועד תום התקופה הקובעת – תובא בחשבון בסעיף 54(ב)(2) לחוק גם ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד רבע שנה בשנת 2019, לפי הגבוהה.

כלומר, החל מלידה ביום האחרון של ינואר 2021, הבסיס לדמי הלידה יחושב לפי ההכנסה בשומה הגבוהה ביותר בשנים 2019, 2020, 2021.

חישוב הבסיס לדמי הלידה ולגמלה לשמירת היריון של העובדת העצמאית בשנה הקובעת מביא בחשבון רק את מספר החודשים שבהם עבדה היולדת. לדוגמה, שנה שבמהלכה הייתה יולדת בחופשת לידה מלאה (15 שבועות), נחשבת לשנה של שמונה חודשים בלבד (במשך 4 חודשים המבוטחת במעמד של עובדת שכירה ואינה משלמת מקדמות כעובדת עצמאית). במקרה כזה, חישוב הבסיס בשנה שקדמה לשנה הקובעת מביא בחשבון את כל השנה (או את כל תקופת העיסוק העצמאי בכל השנה).

מידע נוסף בחוזר מספר 1452 בנושא שינוי באופן חישוב גמלת אימהות לעובדת עצמאית בעקבות התיקון לחוק.

לחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 223 - הוראת שעה), התשפ"א-2021 לחצו כאן
לחוזר מספר 1452 לחצו כאן
לסעיף 54 לחוק הביטוח הלאומי לחצו כאן

מהיום לשכת רואי חשבון בישראל
גם ב WhatsApp
להתחברות לחצו כאן

לערוץ הטלגרם

לדף הפייסבוק

אתר הלשכה

לעמוד היוטיוב של הלשכה

לעמוד הלינקדאין

לשכת רואי חשבון בישראל | מונטפיורי 1 | תל אביב | 6129201 | 03-5116666 | Israel

להסרה מרשימת התפוצה | דווח כספאם